

INFORMACIJE

**OBČINA
RAZKRIŽJE**

Šafarsko 42 a
9240 Ljutomer
Telefon: 02 584 99 00
Fax: 02 584 99 01
obcinarazkrižje@siol.net
www.razkrižje.si

TIC RAZKRIŽJE
ŠAFARSKO 42
9240 LJUTOMER
02 584 99 12
041 434 618

TIC@RAZKRIZJE.SI
WWW.RAZKRIZJE.SI/TIC

**TURISTIČNO NARODOPISNO
DRUŠTVO RAZKRIŽJE**
Šafarsko 42, Ljutomer
02 584 99 02, 041 797 606

Župnijski urad Razkrižje
Razkrižje 8
9240 Ljutomer
02 584 84 25

RAZKRIŽJE -
Utrinki Razkriškega kota

Brošurica je namenjena promociji turistične in izletniške ponudbe občine Razkrižje. Pri pripravi so sodelovali:
Stanko Ivanušič
Tadeja Ivanušič
Rajko Šimonka
Lektoriranje: Metka Ohman
Oblikovanje: Rajko Šimonka in Studio Črni
Tisk: Tiskarna M.A.M. PE Puconci
Naklada: 1000 izvodov

Razkrižje 2007

**OBČINA
RAZKRIŽJE**

Občina Razkrižje leži na tistem delu pomurske pokrajine, kjer se reka Mura približa državni meji s Hrvaško na Gibini. Meji na občini Črenšovci in Ljutomer v Sloveniji ter Štrigovo in Sveti Martin na Muri na Hrvaškem.

Prvi zapisani podatki o Razkrižju in okolici izvirajo iz cerkvenih knjig, segajo pa v leto 1694, ko je bilo na tem območju 36 hiš. V prvih zapiskih se Razkrižje omenja kot Rackaniža. Ime naj bi bilo po Racih (Grgo-vzhodnjakih), verjetno pa tudi po pomembnem križpotju poti. 1868. leta območje preide pod upravo Ogrske. Tako je bilo do 1. svetovne vojne in razpada Avstro-ogrske monarhije.

Po razpadu Avstro-ogrske je Razkrižje postalo sestavni del Kraljevine SHS, leta 1931 pa je bilo v okviru Dravske banovine priključeno k Ljutomorskemu okraju.

Po 2. svetovni vojni je območje sedanje občine Razkrižje in Štrigove spadalo pod Slovenijo. 2. aprila 1946 pa je takratno predsedstvo slovenskega narodno-osvobodilnega sveta sprejelo zakon o upravni razdelitvi LR Slovenije, v katerem več ni bilo Razkrižja in Štrigove. Območji sta brez vednosti prebivalstva pripadli Hrvaški. Šele z velikimi prizadevanji tukajšnjih prebivalcev je bilo območje sedanje Občine Razkrižje po nekaj mesecih vrnjeno Sloveniji, Štrigova z okolico pa je ostala Hrvaški.

Razkriška župnija pa je bila v okviru zagrebške nadškofije vse do leta 1994, ko je z dekretom Svetega sedeža prešla pod apostolsko upravo mariborske škofije.

KS Razkrižje, ki je spadala pod Ljutomersko občino, je 12. decembra 1998 postala samostojna občina.

Občina Razkrižje meri 10 km² in šteje 1350 prebivalcev. Sestavlja jo 6 vasi: Razkrižje, Šafarsko, Veščica, Gibina, Kopriva in Šprinc.

Slovenski javnosti je Razkrižje najbolj znano po večdesetletnih prizadevanjih za uvedbo slovenskega jezika v cerkvi in verouka v slovenskem jeziku, ki ga je na prošnjo staršev začela poučevati Vida Žabot. Leta 1993 je bila razglašena za Slovenko leta. Veliko prebivalcev občine pa se še dobro spominja znanega slovenskega skladatelja in dirigenta Janeza Kuharja, ki je na razkriški osnovni šoli poučeval v letih 1936 do 1941. Vse do konca svojega življenja se je rad vračal med svoje Razkrižane.

RAZKRIŠKI KOT

Območje občine Razkrižje se geografsko gledano nahaja v kotu. Na vzhodni strani območje obdaja meja z Republiko Hrvaško, na severni strani pa ga od Prekmurja razmejuje reka Mura, ki se na Gibini križa z državno mejo. Tako je območje odprto le proti zahodni strani, kjer meji na Občino Ljutomer.

Leta 2001 je bil izdelan turistični projekt z naslovom Razkriški kot. Zajema vse bisere naravne in kulturne dediščine tega območja.

PRIPOVEDI O ČUDEŽNI MOČI IVANOVEGA IZVIRA

"Mati in njena slepa hčerka sta se med potjo ustavili ob Ivanovem izviru, da bi se odžejali in odpočili. Ko si je deklica osvežila in umila obraz ter oči s čisto vodo, je nenadoma spregledala."

"V Ižakovcih je v letih po 1. svetovni vojni živel pastir, ki je imel bolne oči - trahom. Na Ivanovo so šle ženske na proščenje na Razkrižje. Ker so vedele za pastirjevo bolezen, so ga povabile s seboj, rekoč, da bi mu mogoče voda iz Ivanovega izvira pozdravila oči. Pastir je zaprl živino in stekel za ženskami. In res. Voda iz izvira mu je pozdravila oči. Kot vojak se je daleč od doma srečal z domačinom iz Šafarskega ter mu povedal svojo zgodbo. Postala sta prijatelja in po prihodu od vojakov se je fant vsako leto na Ivanovo odpravil k izviru in na obisk k prijatelju na Šafarsko."

"Pred leti je v razkriški romarski cerkvi misijonar, doma iz Melincev, ki je veliko let preživel v Čilu, pripovedoval, da je že v času svojega otroštva z mamo zahajal k Ivanovemu izviru, kjer si je skrbno umival oči. Verjame, da mu je prav ta voda pomagala, da pri 80-tih še zelo dobro vidi."

IVANOV IZVIR

Razkrižje, znano po prijaznih in gostoljubnih ljudeh, se lahko predstavi še z eno posebnostjo. To je Ivanov izvir, ki je po ljudskem izročilu znan že iz davnih časov. Sem so prihajali ljudje od blizu in daleč še pred obstojem razkriške farne cerkve, torej pred letom 1700.

Mnogi ljudje, še zlasti pa romarji, ki jih je največ iz Prekmurja, verjamejo v zdravilno moč te izvirske vode, ki naj bi pomagala k dobremu vidu, splošnemu počutju in odpravi golšavosti.

Po ljudskem izročilu je ohranjenih nekaj zanimivih pripovedi o čudežni moči te vode. Med te sodijo naslednje tri:

O materi in slepi deklici, o pastirju s trahomom in misionarju iz Čila.

Ivanov izvir je torej kraj, ki ga vsako leto, na dan "Ivanovega proščenja", zadnjo nedeljo v juniju, obišče okrog 3000 ljudi od blizu in daleč. Prenekateri odnese s seboj v lično izdelanih stekleničkah tudi vodo iz izvira.

Z namenom pospeševanja razvoja turistične in kulturne dejavnosti v kraju Turistično narodopisno društvo Razkrižje prireja številne prireditve in ureja naravne znamenitosti.

Zamisel, da bi v to čudovito naravno okolje postavili jaslice, se je uresničila že v letu 1997.

V organizaciji Turistično narodopisnega društva so ob Ivanovem izviru in jaslicah na prostem uprizorili predstavo z naslovom Božična noč, ki jo je podprla tudi Evropska skupnost v okviru programa Phare.

Predstava iz leta v leto "raste" in se dopolnjuje. V njej sodeluje okrog 100 domačinov, starih od 7 do 75 let. Vsako predstavo si ogleda po nekaj tisoč obiskovalcev.

Prireditve je kulturno - verski dogodek, kjer se s petjem razkriškega cerkvenega zbora, igro in povezujočim tekstom ter ustrezno kostumografijo, osvetlitvijo in ureditvijo prizorišča predstavijo prizori iz Svetega pisma. Nedvomno je predstava »Božična noč«, največji turistični dogodek na Razkrižju, saj si predstavo vsako leto ogleda veliko ljudi. Tako si vse tri ponovitve predstave ogleda v povprečju 10 000 ljudi.

PREDSTAVA BOŽIČNA NOČ

Z namenom pospeševanja razvoja turistične in kulturne dejavnosti v kraju prireja Turistično-narodopisno društvo Razkrižje v sodelovanju z Občino Razkrižje številne prireditve in ureja naravne znamenitosti. Zamisel, da bi v čudovito naravno okolje postavili jaslice, se je uresničila že v letu 1997.

V organizaciji Turistično-narodopisnega društva smo ob Ivanovem izviru prvič na prostem uprizorili predstavo z naslovom Božična noč že leta 1998, ki jo je podprla tudi Evropska skupnost v okviru programa Phare.

Predstava iz leta v leto "raste" in se dopolnjuje. V njej sodeluje okrog 100 domačinov, starih od 11 do 75 let. Vsako uprizoritev si ogleda po nekaj tisoč obiskovalcev.

Božična noč je kulturno-verski dogodek, kjer se s petjem razkriškega cerkvenega zbora, igro in povezujočim tekstom, ustrezno kostumografijo, osvetlitvijo in ureditvijo prizorišča predstavijo prizori iz Svetega pisma.

Predstava je najlepše praznično doživetje, ki ga podarimo obiskovalcem.

SLOMŠKOV MLIN

Blaženi škof Anton Martin Slomšek je bil rojen 26.11.1800 na Slomu pri Ponikvi. Leta 1905 je njegov pranečak Anton Slomšek domačijo na Slomu prodal in kupil na Razkrižju pod cerkvijo od Kumpariča mlin in žago. Z Antonom sta na Razkrižje prišli tudi njegova žena Apolonija in hči Justina, kasneje pa še ženin brat Franc Končan. Na Razkrižju se je zakoncema leta 1909 rodila še hči Milka, ki je umrla stara komaj 22 let. Pokopana je bila na štrigovskem pokopališču, leta 1998 pa so njen nagrobnik prenesli v razkriško cerkev. Oče Anton je vedno bolj bolehal na želodcu in leta 1935 umrl v Ormožu. Starejša hči Justina se je poročila z domačinom Francem Mesaričem, kateremu je rodila hčerko, ki pa je kmalu umrla. Mati Apolonija je leta 1937 mlin in žago prodala in se z bratom in hčerko za dve leti preselila v Bukovje pri Štrigovi, nato pa so kupili gostilno pri Čakovcu. Po drugi svetovni vojni je hči Justina odšla k svojemu možu v Francijo in tam tudi umrla.

Mati Apolonija in brat Franc sta gostilno prodala in se odselila v Celje, kjer se je sled za Slomškovi izgubila.

Mlinarska obrt je v kraju znana od 1912. leta. V mlin so prihajali ljudje iz bližnje in daljne okolice, celo iz sosednje Hrvaške. Mletje so v glavnem plačevali s pridelki, pa tudi z denarjem, če so manj pridelali. Mlin je bil prvotno na vodni pogon, kasneje pa na električni pogon.

Leta 2000 je Slomškov mlin odkupila Občina Razkrižje, z namenom, da bi ohranili ta zgodovinsko pomemben objekt. Mlin so poimenovali po svetniku Antonu Martinu Slomšku, katerega zadnja rodbina je tu tudi živela. Mlin je zaščiten kot tehniški spomenik in je trenutno v obnovi.

Slomškov mlin je ena izmed turističnih točk, ki jo turisti prav radi obiskujejo in uživajo ob ogledu te kulturne dediščine. Po želji obiskovalcev zgodovino mlina predstavimo s krajšim dramskim prizorom.

PRAZGODOVINSKA NASELBINA GRADIŠČE

Na severovzhodnem delu vasice Šafarsko, na tem imenovanem Gradišče, je bila leta 1960 odkrita naselbina iz časa bakrene dobe. Arheološko zanimiv teren je bil vzpodbuda za raziskovanje na tem prostoru. V letih 1981 in 1984 so raziskali 768 kvadratnih metrov.

V zgornji plasti, debeli od 20 do 30 centimetrov, je bilo sorazmerno malo najdb. Večinoma so bili to od oranja zdrobljeni kosi keramičnih posod. Največ materialnih ostalin pa je bilo v plasti od 30 do 80 centimetrov. V spodnjem delu tega sloja so se pokazale manjše in večje temnejše lise. Manjše lise so odtisi nekdanjih, v zemljo zabitih, nosilnih soh hiš ali drugih objektov. Večje temnejše lise pa so se pozneje izkazale kot peč, ki je segala do globine 1.40 metra pod površino.

Prebivalci naselbine so se v glavnem ukvarjali z agrarnim gospodarstvom. Najdeno kamnito orodje je služilo za obdelavo njiv, ki so bile v neposredni bližini. Ena izmed obrti v naselbini je bilo lončarstvo. Glinaste uteži in vijčki so dokaz, da se je del prebivalstva ukvarjal s tkanjem. Poznali so predvsem volno in lan.

Med kamnitimi izdelki prevladujejo kamnite sekire in manjši odbitki. Ploščata kamnita sekira je trikotne oblike, izdelana iz zelenkaste kamnine. Iz sivo zelene zglajene kamnine je ohranjena podolžna polovica trikotne ploščate sekire. Prav posebno je oblikovan kamnit predmet, ki je zglajen in od uporabe precej poškodovan. Verjetno je služil za udarjanje, saj je skoraj kroglaste oblike. Večja sta obdelan kamen s trikotnim prečnim prerezom in prav tako obdelan kamen, za katerega je namen uporabe nedoločljiv.

Dosedanje delo je pokazalo, da je naselbina na Šafarskem pomembna ne samo za naš pomurski prostor, ampak tudi za slovenski, saj so se tukaj križali vplivi iz panonskega in osrednjega slovenskega sveta.

V okviru projekta "Razkriški kot" je občina Razkrižje v sodelovanju z domačim Turistično narodopisnim društvom in pod strokovnim nadzorstvom Pokrajinskega muzeja iz Murske Sobotice dala postaviti rekonstrukcijo identičnega naselja, kot je bilo pred 4000 leti. Domačini pa za turistične potrebe uprizorijo življenje takratnih prebivalcev. O tem je dokumentarni film posnet tudi na nacionalni televiziji. Prazgodovinska naselbina na Šafarskem je zaščiteno kot arheološko območje. Izkopanine in razstavljene v Pokrajinskem muzeju Murska Sobota.

ROMARSKA CERKEV SV. JANEZA NEPOMUKA

Pod hribom, na katerem danes stoji cerkev, točneje na križišču treh poti, je leta 1734 župnik Tomaž Dolar dal postaviti v čast sv. Janeza Nepomuka kamniti kip, ob njem pa leta 1747 še kapelico. V kapelico so v slovesni procesiji prenesli kip Janeza Nepomuka in iz te procesije je kasneje nastala romarska pot. Ker je kapelica bila majhna, bila pa je tudi na poplavnem območju, so leta 1756 na bližnjem griču pričeli graditi cerkev. 9. avgusta 1766 so vanjo prenesli kip Janeza Nepomuka. Cerkev je bila dokončana leta 1779, posvetili pa so jo leta 1784 ter jo poimenovali po svetniku Janezu Nepomuku. Do leta 1942 je razkriška cerkev spadala pod župnijo sv. Magdalene v Štrigovi. Iste leta je bila ustanovljena samostojna razkriška župnija, ki pa je bila v okviru zagrebške nadškofije vse do leta 1994, ko je z dekretom Svetega sedeža prešla pod upravo mariborske škofije.

Cerkev je grajena v poznobaročnem stilu. Ena največjih vrednosti v cerkvi je leseni križ iz ameriškega lesa, okrašen z indijskimi školjkami. Prinesli so ga leta 1783 iz cesarske zakladnice z Dunaja kot darilo Marije Terezije. Cerkev svetega Janeza Nepomuka je romarska cerkev in je zelo zanimiva za turiste in tujce, ki prihajajo v naš kraj. Cerkev je zaščitena kot sakralni spomenik.

GIBINSKI SLAP IN POTOČNI MLIN

Slap na Gibini je eden večjih naravnih slapov v Pomurju. Na potoku, ki priteče iz Hrvaške in ga vaščani preprosto imenujejo kar Gibinski potok, je imel Franc Smolkovič potočni mlin na velika »kola« (kolesa).

1918. leta je njegov sin Matija Smolkovič zgradil zapornice (»zajzo« po domače) na samem slapu. Kmalu zatem jih je večja voda delno porušila in odnesla.

Mlinar je naredil nove zapornice, dve stranski in eno glavno na sredini, ki so jih po potrebi dvigovali. Ta voda je tekla proti Muri, ostala pa proti mlinu po drugi strugi in se je prav tako potem izlivala v Muro. Zaradi naplavin Mure se je čez nekaj desetletij struga Ščavnice podaljšala in prav v tem delu se potok dandanes izliva v Ščavnico in ne več v Muro.

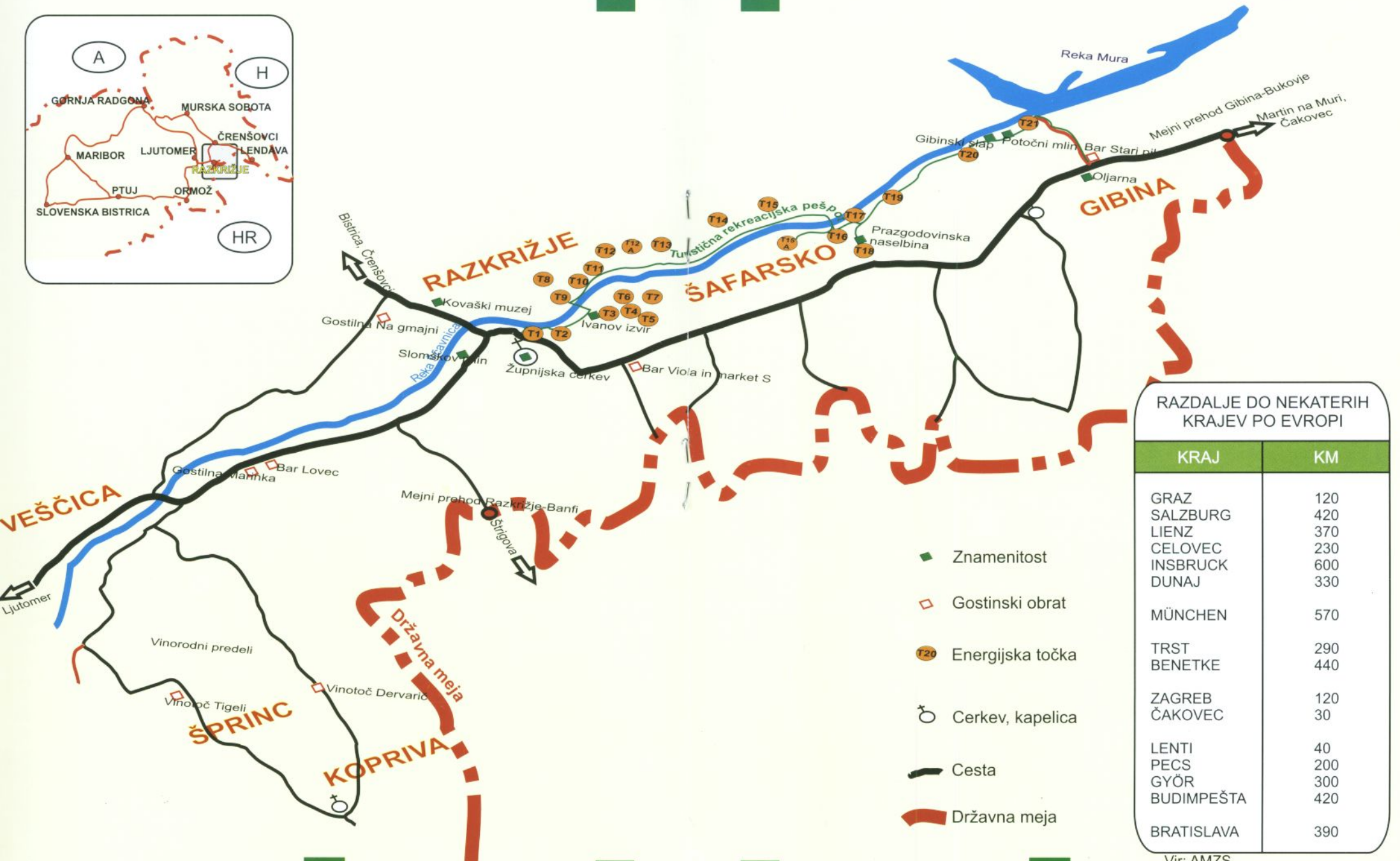
Čeprav so tla pod slapom naravno kamnita, jih je Smolkovič vseeno še zabetoniral, saj je za zapornice potreboval močnejše temelje. Tako sedaj beton daje vtis umetnega slapa.

Slap je eden najlepših naravnih spomenikov v Občini Razkrižje in je odličen kraj za sprostitve.

Potočni mlin na Gibini stoji že več kot 200 let. Stavba je danes polovico manjša, kot je bila v letih, ko je mlin še deloval. Mlin stoji v dolinici tik ob izlivu reke Ščavnice v reko Muro. Sam mlin ima bogato zgodovino iz predvojnih, medvojnih in tudi povojnih časov. Deloval je tako, da so z zapornico preusmerili potok in voda je gnala mlinsko kolo. Kasneje je mlinsko kolo zamenjala turbina, ki je gnala mlin do prihoda elektrike.

Prihod elektrike je pomenil konec za marsikateri mlin v širši okolici. Tudi mlin na Gibini je vse bolj izgubljal na veljavi, čeprav je sedanji lastnik v njem opravljal mlinarsko dejavnost še vse do sredine osemdesetih let. Sama zgradba je danes v zelo slabem stanju, saj je nihče ne vzdržuje že vrsto let.

KOVAŠKI MUZEJ

Občina Razkrižje je že od nekdaj v glavnem kmetijsko področje, vendar pa zemlja ni mogla preživljati vseh prebivalcev, zato so si zlasti revnejši iskali dodaten zaslužek v domači obrti. Tako se je na našem območju razvilo več domačih obrti, kot so: izdelava bučnega in sončničnega olja, mlin, žganjekuha, pletarstvo in kovaštvo. Značilnost kovaštva je bila in je, da je moral vsak kovač imeti mojstrski izpit.

Kovači so izdelovali poljedelska orodja, zlasti pluge, brane, motike, lopate, kopače in vse, kar je v tistih časih kmet uporabljal pri obdelavi zemlje. Dobro so morali poznati želje in navade prebivalcev. Pri delu so si kmetje pomagali s konjskimi ali kravjimi vpregami. Kovači so imeli zato vedno opravka tudi z omenjenimi živalmi. Treba jih je bilo podkovati.

Danes je na Razkrižju ohranjena le še kovačija v kateri občasno še dela mojster Anton Horvat. Tako ohranja 150-letno tradicijo kovaške dejavnosti svojih prednikov.

V muzeju je na ogled kovaško orodje treh generacij, staro preko 200 let. Razstavljeni so kovaški mehovi, navojna rezila in drugo drobno orodje. Med posebnosti spadajo meči iz vrhunskega jekla, ki so bili izdelani v tej kovačnici. Pri kovačiji imajo tudi konje, ki so posebna zanimivi še posebej za otroške oči.

Kovaški muzej Razkrižje je zaščiteno in vpisan v seznam muzejev.

ZDRAVILNE ENERGIJSKE TOČKE

Ob Ivanovem izviru in njegovi okolici vzdolž reke Ščavnice so radiesteziisti in bioenergetiki našli 22 za človeško počutje ugodnih mest. Po njihovih ugotovitvah so to mesta ugodnih in človeku potrebnih energij, ki izboljšujejo energetske stanje v organizmu. Že po kratkem času bivanja na takšnem mestu se sproščajo blokade in vzpostavijo normalni pretoki energije. Za goste so te točke prav posebnega pomena, saj se ob njih lahko sprostijo in si nabrejo novih moči.

Blagodejno sevanje merimo v enotah po Bovisu, pri čemer predstavlja spodnjo mejo blagodejnosti 1.000 B. Nad to mejo (10.000 B) je stopnja, ki jo večina ljudi koristno stalno prenaša. Nad 10.000 B do približno 25.000 B je koristna energija za ljudi, ki se z radiestezijskimi energijami stalno ukvarjajo. Nad to mejo so intenzitete moči, na katerih smemo biti brez posledic le kratek čas, odvisno od posameznika.

- T1 - Dihala
- T2 - Prebavila, jetra, žolčni kamni
- T3 - Ščitnica in uravnoteženje čaker
- T4 - Mentalne motnje
- T5 - Težave srca
- T6 - Okostje, revmatska obolenja
- T7 - Depresija in mentalne motnje
- T8 - Mentalne motnje
- T9 - Urinarni trakt, mentalne motnje
- T10 - Stabilizacija mentalnih in fizičnih sposobnosti
- T11 - Meditativne energije, odpravljanje negativnih vzorcev
- T12 - Presnova in krvni sistem
- T12a - Ledvice
- T13 - Stres, astma, arterioskleroza
- T14 - Krvni kapilarni sistem, vegetativno živčevje, ženske težave
- T15 - Tanko in debelo črevo
- T16 - Prostata, trebušna slinavka
- T17 - Okostje, osteoporoza, hrbtenica
- T18 - Vitalna energija
- T19 - Vratna vretenca
- T20 - Vse težave
- T21 - Spodnji del trebuha

VINORODNI PREDELI

Občina Razkrižje leži na območju, kjer prehaja pomurska ravnica v gričevnat svet Slovenskih goric.

Priljubljena izletniška točka postajajo vinorodni predeli v vaseh Kopriva in Šprinc od koder je, še zlasti jeseni ob oglašanju klopotcev čudovit razgled po bližnji in daljni okolici vse tja do Lendavskih goric, Murske Sobote in Goriškega.

Za vinorodne predele v Občini Razkrižje so značilne bele vinske sorte: laški rizling, šipon, chardonnay, muškati,...

Avtohtona sorta Jeruzalemsko-Ormoških goric, kamor spada tudi razkriški vinorodni predel, pa je šipon. Vse sorte dajejo kakovostna, vrhunska in predikatna vina.

Turisti lahko obišejo Vinotoč Tigeli ali Vinogradniško kmetijo Krampač in ob vodeni degustaciji poskusijo odlična vina.

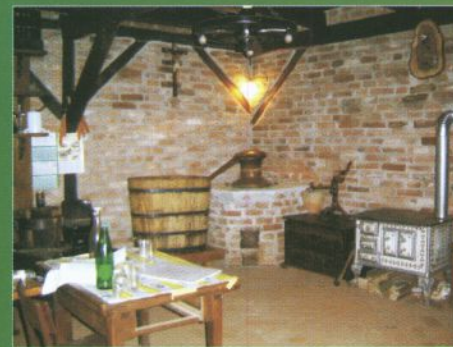
ŽGANJARSKI MUZEJ MAKOVEC

Le nekaj metrov od hrvaške meje, na domačiji Makovčevih stoji žganjarski muzej, v katerem se kuha žganje na starodobni način.

Temu služita dva kotla, urejena tako, kot je bilo to nekoč urejeno na starih kmečkih gospodarstvih.

Kuha se z drvni, priprava žganja pa poteka na način in s pripomočki, kot je to potekalo nekoč.

Najpogostejša je priprava žganja iz sliv, vina, jabolk, hrušk, vinskih tropin, češenj, in priprava likerjev iz najrazličnejšega drugega sadja.

“ŠENGENSKA” DOMAČIJA KUNČIČ

Vinogradniška domačija družine Kunčič stoji na vzpetini nad Razkrižjem; na točki, od koder se razprostira čudovit razgled po celotni pomurski nižini, od Pohorja na eni strani do Lendavskih goric na drugi strani. Domačija ima urejeno degustacijsko sobo s ponudbo vrhunskih vin. Po dogovoru je možna vodena degustacija.

Ob degustacijah gostom ponudijo tudi domač narezek. Pri njih stoji največji klopotec na Hrvaškem.

Objekt je v sklopu družinskega gospodarstva, ki leži na sami mejni črti dveh držav, na Hrvaškem in v Sloveniji. Državna meja poteka skozi degustacijski prostor. Tako lahko gostje vstopajo v prostor na slovenski strani in izstopijo na hrvaški strani.

DOMAČA OLJARNA BUČNEGA OLJA

Oljarna bučnega olja na Gibini je last družine Marijana in Zališe Zanjkovič. Tradicija oljarstva v Občini Razkrižje sega več kot 100 let nazaj. Takratna oljarna je bila v sklopu potočnega mlina na Gibini, katerega lastnik je bil Matjaž Smolkovič. Leta 1997 je Marijan Zanjkovič, vnuk Matjaža Smolkoviča, postavil oljarno na sodoben način.

Predelava bučnega olja temelji na tehnologiji vročega stiskanja. Prikaz oziroma ogled stare tehnologije, ki je bila uporabljena pred 100 in več leti, je možen pri novi oljarni.

V oljarni je možna predelava bučnega olja iz lastnega semena, možna je menjava semena za bučno ali belo olje, obstaja pa tudi možnost nakupa bučnega olja.

OLJARSKA MALICA

Oljarska malica je stara jed oljarjev, ki so si po končanem delu v veliki ponvi, v kateri so "pekli" semena med pridelavo olja, spekli jajca, klobase, čebulo in drugo zelenjavo. Jedi so tako dobile značilen okus po bučnem olju.

RAZKRIŠKA POGAČICA

Ftičekovo gostuje je zelo star razkriški običaj, ki je namenjen otrokom. 14. 2. - na Valentinovo se pri nas ženijo ftičeki. Otrokom, ki so lepo skrbeli za ftičke, le-ti prinesejo pogachice.

Dan prej otroci nastavijo na okenske police moko, jajca, sladkor, da bi imeli ftičeki dovolj sestavin za peko. Naslednje jutro vstanejo že zgodaj in v košarice veselo pobirajo pogachice, ki jih najdejo na okenskih policah in na vejah bližnjih dreves. Velikokrat tekmujejo med seboj, kateri otrok jih bo nabral več. Ko ti otroci odrastejo, poskrbijo, da ta lepi običaj ne utone v pozabo.

Razkriške pogachice se pojavijo tudi na porokah, ko jih nevesta in svatje delijo otrokom po opravljenem poročnem obredu.

Zamesimo kvašeno testo, ki naj nekaj časa vzhaja. Oblikujemo pogachice. Premažemo jih z razžvrkljanim jajcem in jih pečemo na temperaturi 180 -200 stopinj, 15-20 minut. Ko so pečene, jih premažemo še s sladko vodo.

KULINARIČNE POSEBNOSTI

RAZKRIŠKI MLINCI

Ime so mlinci dobili po mlinu, kjer je bilo moko in vode v obilici. Zaseko pa so mlinarji doma »ukradli«, saj takrat zaseke pač ni bilo v izobilju in so jo gospodinje skrivale.

Mlince so gospodinje spekle tudi, ko je zmanjkalo kruha.

Testo za mlince je sestavljeno iz gladke moko, soli in vode. Testo dobro zamesimo, ga razvaljamo v mlinec debeline 1-2 mm. Mlinec pečemo na vroči plošči 1-2 minuti.

Pečenega premažemo z zaseko in zvijemo. So okusna jed, ki se pojavi na sleherni turistični in kulturni prireditvi.

Naročene skupine obiskovalcev jih ob obisku Razkriškega kota rade poskusijo.

TRADICIONALNE PRIREDITVE

VASKE IGRE

Vaške igre so turistična prireditve, ki ima na Razkrižju skoraj 20 letno tradicijo. V začetku so bile organizirane kot tekmovanje v različnih disciplinah humornega značaja. Tekmovanje je potekalo med vasmimi znotraj takratne krajevne skupnosti. Kmalu je prireditev prerasla lokalne okvire in privabila ekipe iz sosednjih občin, sosednje Hrvaške in Prekmurja. Bistvo prireditve je druženje, ki se je ohranilo vse do danes.

Pravi biser prireditve, ki se je ohranil vse od prvih iger do danes, je povorka s prikazom značilnih podob, poklicev in dogodkov iz posameznih vasi, ki sestavljajo občino. Povorka s svojo obsežnostjo in številom sodelujočih zagotovo prekaša vse podobne v širši okolici. Poudariti je treba, da so na Razkrižju med prvimi v tem koncu Slovenije organizirali takšno prireditev in prvi pripravili povorko s prikazom utrinkov iz življenja vasi.

V zadnjem času je prireditev popestrjena z različnimi atraktivnimi točkami in gostom prireditve. Trudimo se, da so atraktivne točke res izvirne in enkratne ter da je gost prireditve ugledna osebnost. Prireditev je zelo dobro obiskana – tudi do 3000 obiskovalcev, ki pridejo iz številnih okoliških krajev. Posebej nas veseli, da je med njimi zelo veliko obiskovalcev iz Hrvaške in sosednjega Prekmurja.

IVAJE

Gre za praznik farnega zavetnika. Že od nekdaj je bilo Razkrižje na ta dan polno romarjev iz vsega Prekmurja, Medžimurja in drugih koncev. Nihče natančno ne ve, od kdaj in zakaj prav "proščenje" na Razkrižju vsako leto znova privabi tako veliko število romarjev. Po nekaterih ocenah vsako leto na ta dan Razkrižje obišče od 4000 do 5000 ljudi.

TEK PRIJATELJSTVA

V letu 2002 sta Občini Razkrižje in Štrigova razvili edinstveno obliko prekomejnega sodelovanja na športni ravni - tek prijateljstva. Tek šteje za Pomurski pokal v rekreativnih tekih, proga pa poteka po ozemlju obeh občin in skozi njuni središči, Štrigovo in Razkrižje. Tek prijateljstva občini organizirata skupaj, s tem da sta eno leto start in cilj na slovenski strani, drugo leto pa na hrvaški strani.

POZDRAV JESENI

15. avgusta pripravimo prireditev v vinorodnem kraju Šprinc. Sama prireditev je sestavljena iz povorke cvetja, svete maše in postavitve klopota, ki naznani skorajšnji pričetek trgatve.

BOŽIČNI BAZAR

V začetku je bil Božični bazar neke vrste sejem, na katerem so otroci prodajali novoletne voščilnice, ki so jih sami izdelali. Prireditev je že naslednje leto navdušila tudi odrasle, ki so prodajali različne ročne izdelke. Kasneje je bazar dobil še spremljevalni program, saj so se ob stojnicah predstavili še mladi glasbeniki iz Občine Razkrižje.

3. MEDNARODNI TEK PRIJATELJSTVA RAZKRIŽJE - ŠTRIGOVA 26.06.2004

GOSTINSKA PONUDBA

GOSTIŠČA

GOSTILNA MARINKA

Veščica 5, 9240 Ljutomer.

Tel.: 02/589-10-65

Lastnik: Pukšič Dušan s.p.

Št. gostinskih sedežev v obratu: 110

Št. sedežev zunaj obrata (vrtovi, terase,...): 32

GOSTILNA NA GMAJNI

Razkrižje 21/b, 9240 Ljutomer.

Tel.: 02/589-12-10

Lastnik: Jasminka Smolkovič s.p.

Št. gostinskih sedežev v obratu: 100

Št. sedežev zunaj obrata (vrtovi, terase,...): 20

BARI

BAR STARI PIL

Gibina 8/b, 9240 Ljutomer.

Tel.: 031-241-839

Lastnik: Avgust Horvat s.p.

Št. gostinskih sedežev v obratu: 40

Št. sedežev zunaj obrata (vrtovi, terase,...): 20

KAVA BAR VIOLA

Šafarsko 45/a, 9240 Ljutomer.

Tel.: 02/589-10-76

Lastnik: Boštjan Slavič s.p.

Št. gostinskih sedežev v obratu: 36

Št. sedežev zunaj obrata (vrtovi, terase,...): 12

VINOTOČI

VINOTOČ TIGELI

Šprinc 10, 9240 Ljutomer.

Tel.: 031-300-794

Lastnik: Tigeli Mihaela s.p.

Št. gostinskih sedežev v obratu: 48

Št. sedežev zunaj obrata (vrtovi, terase,...): 30

VINOTOČ S PRENOČIŠČI DERVARIČ

Kopriva 17, 9240 Ljutomer.

Tel.: 031-365-985

Lastnik: Simona Dervarič

Št. gostinskih sedežev v obratu: 50

Št. sedežev zunaj obrata (vrtovi, terase,...): 30

KRESOVANJE OB DNEVU SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

Od dneva osamosvojitve Slovenije domačini vsako leto pripravimo kresovanje v spomin na dogodke ob slovenski osamosvojitvi. Kresovanje je vedno na predvečer dneva državnosti.

FESTIVAL POMURJE-MEDŽIMURJE

Festival amaterskih pevcev zabavne glasbe Pomurje-Medžimurje ima na Razkrižju dolgoletno tradicijo. Gre za prireditev, na kateri se ob spremljavi ansambla, ki igra v živo, amaterski pevci predstavijo z znanimi skladbami. Zmagovalca izberejo obiskovalci v dvorani, radijski poslušalci in strokovna žirija.

KONCERT DEKLIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

Gre za druženje pevk iz sosednjih regij, iz slovenskega Pomurja, Hrvaške, Avstrije in Madžarske. Celotna prireditev daje poudarek kulturi sosednjih narodov, medsebojnemu spoštovanju in razumevanju, upoštevanju medsebojnih razlik, jezikov.

POSTAVLJANJE MLAJA

Starodavna tradicija postavljanja mlaja ob prvem maju je v zadnjem času prišla tudi v naše kraje.

www.razkrižje.si

Razkrižje

Utrinki Razkriškega kota

